

ШАЛЫПЧЫ 40 НЕДЕЛЯ ДЭЭШ

1984 чылдың социалисттик дүңдүлгөсүнүн күссөдүр талаа-чы-биле чер-черде партия организацыйаларынын ууртуулга-чы-биле профэвилел организацыйалары тодогарай хемчеглерин ап турар.

Партиянын XXVI съездинин, СЭКП Төв Комитетинин оон дараазындагы Пленумдарынын шийирлерин, «Социалисттик чарышты организаастаарын сайыраңгайжыдырарын, оон түнүслөрдүн үндүрүлгөсүн болгаш тилекчилерин шалып-мактарарын» практика-лык дугайында СЭКП ТК-нын дугайында республиканын профэвилел организацыйалары ууртуулга болгаш чарышты организаастаарын экижидер, ажыктык, дээштин бидер дээш ажылдап турарлар. Чарыштын киржикчилеринин кол кизингетин күш-ажылдын бүдүрүчүлүгү бидеринче, продукциянын шынарын экижидер, оон бот-үнезин чиге-диринче, материалдык, күш-ажылдык, сан-хөө курлавырларын чөөтүргө алыштырар, камнаарын, план болгаш күш-ажылдын сатылга-чурумун быжылгачын, мурнакчы дүржүлгөн, бот-оруга-ча-лыштырар, бригада керээзин негиздеринин угуларлар.

Республиканын улус ажыл-агыйында ажылдап турарларын 94,6 хуузу амыг үеде социалисттик чарышта чыла түтүмгө, мичангы күш-ажылдык коммунисттик дүң-биле көр дээш чымырчык болуп, миде дөртөн беш мун ажыг ки-

жи киржи, оон иштинде чээрби ийн мун кижик коммунисттик күш-ажылдык шалып-чымы деп атты медий алган. Уаггырунун, түдүгүн, агро-үстүрү комплексинин, транспортун, харылаачын, салыгын, амырал хандырылганын болгаш улус ажыл-агыйын өскө-дээ адырларын мурнуна шийиртээр уугу сорулгаар салгыны, оон күссөдүр болгаш бугу аргалары болгаш курлавырларын барын мурнакчы коллективтерин дүржүлгөсү херечиле турар.

Бо чылдын баштайгы хүнө-ринден эгелээш, республиканын ажылчы чоннары планын оонадаларын болгаш хүлээ-гелерин күссөдүр, Совет Ты-ваанын 40 чылга төгөлгөсү ужуражыр дээш социалисттик чарышты калбарган ажылдап турарлар.

Республиканын улустуру бо чылдын алды айларында про-дукция сайгарарын планын 103,5 хуу, баранын — про-дукция бидеринин хемчээли — 105,1 хуу, күш-ажылдын бүдү-рүчүлүгү — 104,7 хуу күт-сеткен. Планн болгаш соци-алисттик дүңдүлгөсүн күссөдүр талазы-биле «Каз-Хем» көмүр-дөзүндө республика коллектив ады айларда эки түнүслө-р болган. Продукция сады-рын планын 119,0 хуу, ба-ранын продукция бидеринин хемчээли — 115,5 хуу күш-ажылдын бүдүрүчүлүгү — 114,9 хуу күтсеткен.

«Совет Тываанын 40 чылга» — шалыпчы 40 неделя» деп кийгырылгы социалисттик чарышты В. И. Ленин аттыг

«Тыва даг-дугу» комбинатта профэвилел организацыйалары дээштик организаастап, оон не-деля санында түнөп турар. Ында чарышты планын оона-даларын болгаш социалисттик хүлээгелерин күссөдүр планн-дан комбинатта хожуула-рынын түнүслөсү неделя са-нында үндүрөш, тилекчилер-ге хүндүлүг бижиктерин, вы-меллерин болгаш акша ша-налы байырлагыч байдалга тыспыры өскө чыгып болган. Мурнакчыларын арга-дуржу-галарын «Асбест дээш» деп со-лунга чырылган турар. Ынчан-гаш алган социалисттик хүлээ-гелерин алды айларда ажыг күтсеткенер. Продукция сай-гарар планын 105,1 хуу, ба-ранын продукция бидеринин хемчээли — 110,8 хуу, күш-ажылдын бүдүрүчүлүгү бидеринин — 111,4 хуу күт-сеткен. Күш-ажылдын сагы-ла-чурунун быжылгачын дээш тодогарай хемчеглерин ал чо-рууларыннан эркен чыламы бо үеинге деңизгө ажыл-шагы үзөр чорук чээрби беш хуу кызырланган. Бо талазы-биле профэвилел комитеттери-нин, партбүктөр дарагалары Л. В. Субботин, И. В. Кули-ков, Л. М. Ооржак болгаш өскө-лөргө кирген үлүг биче эвес.

«Совет Тываанын 40 чылга» — шалыпчы 40 неделя» деп кийгырылгы социалисттик чарышты организаастаарын үлэм эки-жидер, оон дээштин бидер, оон түнүслөрдүн неделя са-нында үндүрүлгөсүн чыламы, күш-ажылдын сагыла-чуру-

мун быжылгачын дээш боттут хемчеглерин амыр» профэ-вилел организацыйаларыдан не-тетинин турар.

«Социалисттик чарышты организаастаарын сайыраңгай-жыдырарын, оон түнүслөрдүн үндүрүлгөсүн болгаш тилекчи-лерин шалып-мактарарын» практика-лык дугайында СЭКП ТК-нын дугайында дүштүр социалисттик чарыш-ты канчаар организаастап тура-рын анализтеп көргө, оон улуг аргалары бүдүрүлгөсү, албан организацыйаларда им-даа долору-биле ажылдагыч майн турар. Күш-ажылчы мар-гылаанын чегес организаастап, оон хемчеглерин амыг үеин со-рулгааларында дүштүр ажыг-диринин күженишкенин колдуула төмүк түнүслөр эвес, чүгө сан көрүзүлгөсүн хандырылгыч угуларын келген чегес. Долу бермеч-биле ажылдавай, ортукма түнүслөр-биле оожурган оор коллективтер болгаш ууртуу-чур бисте чок деп болбас. Ындыг коллективтерде профэ-вилел комитеттери болгаш ажыл-агый ууртуучулары ол бүгүмү эскербей, шыгым не-гелде кылбайн ажылдап тур-ар. Чарыштын түнүслөрдүн үндүрүлгөсүн, шапнап-мактарын оон хемчеглерин ажылдаары-ла, мурнакчыларын дүржү-галарын өөрениринин болгаш негиздеринин практика-лык эвес.

Үстүнде адыан болгаш өскө-дээ чегестерин чылааган-нарылан планын оонадаларын болгаш социалисттик хү-лээгелерин күтсетпейн турар

күш-ажылчы коллективтер бар. Бо чылдын эркен алды айла-рында оон бүдүрүлгөсү, про-дукция бидеринин болгаш сай-гарарын планын күтсетпейн, Тураннын хлеб, Кызылдын ба-лык болгаш алгы заводтарын, «Тудук кезектери» комбинат, Тес-Хем, Улуг-Хем райполары болгаш өскө-дээ анаа хө-мөжүр.

Амыг үеде профэвилел ко-митеттеринин болгаш ажыл-агый ууртуучуларын со-рулгазы болза чер-черде пар-тия организацыйаларын ууртуулга-чы-биле чартык чыл-дын түнүслөрдүн ханды сай-гарып көргөш, кол-ла кичи-гейин чылдын планын оона-даларын болгаш социалисттик хүлээгелерин күтсетпейнче ажылчы чоннарын күжүм мо-близастаары, даандырган ажыл-херекке кижилерин ха-рысалганын бидерин, чога-дыкчы дүң-биле ажылдаарын хандырып, социалисттик чарышты дээштик организааста-ары негетинин турар. Ол ыш-каш кадрларга негелдени уга-ттырар, бүдүрүлгөн дүштүр-ла организаастап билер, ни-циативтик, мергендик кижиле-рин кижиздери профэвилел организацыйаларын херээ бо-лур.

Массаларын чоттадыкчы күжү — социалисттик чарыш-ты организаастаарын, дээш-тин, ажыктын бидер дээш профэвилел комитеттери бүгү-дө чүүлдерин кылып турар, моон сонгаар-лаа кылыр.

Ч. МОНГУШ,
профбөлүсүздүн секре-тары.

ЧУРУКА: Кызылдын ийн дугаралыг ортукма школарынын өөреникчизи Марта Иргит чеди класты чедикшикниг өөр-диге-биле дооскан. Оон ада-иеси Өвүрдөн кээп, Шамбалыда малчынын бергенер. Марта чыгыш диктантында ада-иесинин малдан 600 ажыг баш хойларын кадаржып турар. Бичин школачы делегнерде олардан хойларын чанын-да бо-ла өтүк үнүгүр мурдан чоруур. Хөгзүг, чызык бичин хойжу хойларын доттур олараткаш, ааче оожум кирип оар.

Ам Мартанын ада-иесинин болгаш оон угбаларын дуга-йын таныштырай. Өвүр чурттуг Иргит Монге өвүн ээзи Иргит Ак-Кыс-биле мал ажылында мурнуна чылдарда-лаа чедикшикниг ажылдап чоран. Ажылдыг кызымак, чидирг, дулаага-лаа чок. Бо малчын өг-буас оон уругула. Уругула-рын бирээзи Иргит Анна Кызылдын садыг училештин бо чылдын дооскан. Эн улуг кызы Алла Кызылдын педагогика ин-ститудунун бешки куруунда. Артан уругула база школада өөреникчилер.

О. ОХЕМЧИКТИН фотоу.

Кооператорларда

ХУУЧУЛАР ХУРАЛЫНГА

«Бай-Тал» совхозтун Куль-тура бажынында болган хуу-чуларын хуралында райпо коллективинин бо чылдын бирги чартында ажылынын түнелин чутаалашкан.

Бирги чарты чылда коопе-раторлар багай эвес көрүзү-дөргө ажылдап болгаш ба-раан саарылганын, алган-дан кылыгар бүдүрүлгөн планын оонадаларын багай эвес күтсеттинер. Иштинин чегестеринин, белеткел кон-торазынын ажылдакчылары база тус-туста багай эвес ажылдаан.

Көзү чоңунга салып ханды-рылганын экижидеринче, оон культуразын бидеринче у-дуган хемчеглер адынын тур-ар. Салгынын материал-тех-никтик баазанын чыл санын-да быжылгы түрүн анаа демелгелен. «Кара-Хөл» сов-хозта магазинни ажылдага кириген. Тээли суурда хлеб заводуну тулау удаасы доос-тур. Район төвүндө, Кызыл-Дагда салгыжыларга ийн-ий аал ишти чурттаар, чурттага бажынаарын ажылдага киир-ген.

Хуралга социалисттик өмү-хөргөсүнүн кадалганынын дугайында чутга база болган. Тээли суурда, Кызыл-Дагда малчынын садыг коопе-сацияларын көсүкү ажылын-ааа өскө-дөргө улугер кылдыр таныштырган. Чамдык ма-газиндерде тургустунган садыг комбинаттары негелде дүштү-р ажылдаарын турарын ай-тыры чутула. Негелде, кон-троль чок чорукту ажылдап, бараан өртөн көрдүгөннелден угултыргаш сала бээр тава-рылгалар бар. Бай-Тал суур-ун аш-чөм магазинниг чыл-дыг хандыкчынын илерзөн.

Хуралга санал бергенер кооператорларын ажылында анализ бербишан, садыг хан-дырылганын чегестерин адып, оон чылдырынын арга-хемчеглерин чутаалашкан.

Х. КАРА-ОЛ.

Бай-Тайга район.

Экономика камнагалыг болур ужурагу

ДАЛАЙГА ДАМДЫ ДУЗА

Сарлыкты өстүрө дугайын-да, материалдар солунар арынарында бо-ла көстүп кээр, мичалжак оон саары-нын ажыктын улус солуу-дугаа-лашпайн турар. Ынчан-гаш мен, солунга чүве бижин чорбаван-да болумза, сарлык-тын сарынын дугайында сана-лымны кирип боладым.

1952 чылда оон адым харыг турган мен. Колхозтарын чаа тургустунган үеин ол. Ийнди «Ишкис» колхозтун сүт-ба-раан фермасында сарлык саа-гу, күш-ажыл бажынын эгел-дөө мен. Сүт саар үлүмүгү күссөдүр-ле турганын ол оор, шанына-ла-ла, мактадыл-лаа чордум. Бир-тээ мези холум-биле кылып-тудуп, караан-би-ле көрүп-билеп келген ажыл-чы ол болганда, сарлыкты саар талазы-биле бодумун боламын илердикседим.

Амыг үеде көзүмүн ажыл-агыйынын мурнуна көчүт чутула соруга — ССРЭ-нин Аш-чөм программасын амы-дыралга ботандырар талазы-биле хүндүлүг оонадала сал-дынган болгай. Манаа улуг курлавырларын бирээзи сар-лыкты саап, оон сүдүн, чөп-чөз, саржаан болгаш өскө-дээ ак ченин бүрүн ажылдаар-ын болур. «Далайга дамы-дуза». Ынчалза-лаа сарлык сүдүн бугула дамыга кези-чир берге, чүгө дээш, инектин сүдүндө бир килограмм сар-жанын үндүрүп алырдын ийн демир-хуун сүт херек турла. Сарлыктын сүдүндө ол хире саржаг үндүрүп алырдын чаныгы-ла демир-хуун сүт чет-чир. Сарлыктын хоюг сарыг

сүдүнүн үскүрү инектинден ийн катан ажып турар.

Сарлык кыштаг-хонашка, ойт-сигенге, черле мичаш, азы-ралга улуг негелде чок дээр-ин бодум көрүп келдим. Ол ымыг болганда, оон өстүр-гөсү чарыдаг эвези үнер, а продукциянын бот-үнези инектинден оранчок чик бо-лур. Ажыл-агыйын экономи-камын быжылгачын, ажыл-биле чутаалаарга. «Эн эвези чарыгаалы үндүрүп тургаш, эн хөй продукцияны бүдүр-гөсү кийгырыны ботандыра-рынга ол кончут чутула. «Күш-ажылдын бүдүрүчүлүгүн бир хуу улааттырар, продукция-ны бот-үнезин чартык хуу эвезгелер соруга бо тава-рылгада доран ажыг күтсет-тинер ужурагу.

Сарлыктын саар дугайын чу-гаалажын тура, ол шимзөн-лашкы, хөй-хөдөөсүнүн таза-рылгас, дошкун мал дээрин черле утуп болбас. Оон ко-данга инектерин, сазыгыча чачыктырып, сарынын «өре-диги» чутула. Анда дус чылга-ла, сеи-чаклак алаанга тур-гузуп, азыралга кириштер болза, оон сүдү элзэн элбеп-дээ болур. Ынчалза-лаа оон халуу эрттир чачыктырып, азыралга шуут кирип херээ чок боор — амалын берип болур болгай. Ынчангаш оон эртен инекти мурый моак ооржар үндүрүлгөсү херек. Ын-чангаш болза, ол аал чогуун-да инек болгаш хөй оларын быттан каатар азы инек оон кадыр-касыкче азын чоруп каар. Чалын сарлыктын быза-лары колданга артар болгаш,

авалары боттары кезжэ чанып келир. А күзү сарлыкты кез-жэ хавырбас болза, черге хо-нар. Ынчангаш оларын миа-лаа колданга дүндөйгө херек».

Амыг үеде сарлыктын ажык оон биле берген. Ол малды дыка хөй совхозтар өс-түрүп турар аларган. Сар-лыкты Өвүрдүн Бора-Шай, Тес-Хемин Хоолу, Эрэннин Нарын болгаш оон-даа өскө, шаанда оон турбаан черлерин-де көрүп болур. Тыванын сарлыктары Кавказ, Памир болгаш Алтай дагыларнда бе-зин бар. Ынчалза-лаа бо хо-вар малды эн үнелгир про-дуктузун — үскүр сүдүн ажыл-агыйын кичээлгө ам-даа су-ла. Барын-Хемчик, Өвүр, Монгуш-Тайга болгаш өскө-дээ районнарын чамдык ажыл-агыйларын сарлыкты саар фермала бар-даа болза, олар нургулайында совхозтарын дулаал ажыл-агыйн хемчегер болуп, экономиканын быжыл-гачын, Аш-чөм программасын ботандырышыне улуг ордуку ажытпайн турар. Ажыл-агый ууртуучуларын, тускай эртемчилерин ук мал-ды өстүрүлгөсү камнаарга-лаа моон илден. Ол хөмүк чок кылыр, сарлыкты кол мал кылдыр көөр, оон сүдүн күрү-не пазын күссөдүрине кири-штергө үе келген. Бо ажыл-агый совхозтарын ботанды-рган турарын чер-черде партия организацыйалары челип амыр ужурагу.

М. ХУРЕН,
«Сут-Хөл» совхозтун хой-жуу, СЭКП райкомунун кезигүүчү.

Э. ТЕЖИТ.

СӨӨРТҮЛГӨ ҮЗҮКТЕЛИИШКИНИН

Бистин Кур-Чур суурда са-дыг хандырылганын дугайы-нда бидеринин. Чонун хө-реглел барынаарын миде э-жеп турары багай эвес, ымыгга үлөтүр барынаары үзүктөшкенин чок деп болур.

А аш-чөм барынаарын талазы-биле хандырылга ха-марыштыр хомудалар бол. Ылангыч колбаса, дагаа чур-газы, сүт продуктулары, по-релер дун ишкээ ховар-даа ховар эвес-лаа барынаар үзү-ктөшкенин болуп турар. Оон уламында чамдык чер-четес, аарыг-аржык кижилер-ге ол чедикпейн баргылар.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

Аш-чөм барынаарын сөөртүлгөсүн дей-леси ботан-дыр, кадыгыл деп санап бар. Анын баштайгы чар-тымында ол бугу чегеринин сөөртүлгөсүн элзэн иденкейлиг болгай, а совхозтар үзүктө-лгөсү ителер. Ону болаарга, доктаамал сөөртүп болур арга бар мичажыл. Бо чегестерин «Тинелге» совхозтун ажыл-чы кооперация (баштаар чегерин дарагы А. Оюн) чал-дырынын хемчеглерин алаа чогуур.

СЕПТЕЛГЕНИН ШЫНАРЫН ЭКИЖИДЕР

Эртем-техниктиг депшилегин чедик-шилерин бүдүрүлгөсү ажылдарын негиз-дери дээр-ге-ле, күш-ажылдын бүдүрү-чүлүгү бидеринче угулган хемчег-лер болур. Бүдүрүлгө технологиянын чаар-ты, ажылды механизастап тургаш, уа-гуз ажыл-агыйнын комплекстиг хөгжүлгөсүн чедип ап болур дээрн бидингир. Бо ажылдарын ботандырар дие, бүдүрүлгө черлерин курунун стандарттарын дүр-муга багдар ажылдары чутула.

Кынында «Сельхозтехника каттыжы-шынын инженер-техниктиг ажылдакчы-лары ДП-75, К-700, Т-150 марка-ны тракторларын дивелдиг моторларын, ЗИЛ-130, УАЗ-469, ГАЗ-53 деп автома-шиналарын шимчедикчилерин септеп, ма-шина-техниканы кезектеринин куруне стандарттарын дүгүжү турарын контро-ль алап бүдүрүлгө чери чылда 12 мил-лион рубль хемчээлгөсү ажылдарын кылып азыр.

Кынында районнар аразынын «Сельхоз-техника» каттыжышынын өргө-дөөчү П. Оппенко, кол инженер И. Девя-тин Олар бүдүрүлгөн технологиянын экижидеринче, стандарттарын шингээп азырынче угулган ажылдарын кичээлгө-гө алган. Кезектерин хемчээлгө чогуур не-гелде дүгүжү турар бээр дээрн инженер-техниктиг ажылдакчылар хынал турар.

Мотор чегинин начальниг Поликарпов МП-29 деп тускай херекселдин дузазы-биле демилгелерин кадыг-быжын хынааш, заводтарын кээп турар колнаал кезекте-ринин хемчээлдеринин амыг-агы болган илереткен. Красноярск хоорайнын бүдүрүлгөсүн кылган кезектер ажыг-дугаа болганын үндүр бижээш. Кызылдан асосулгөсүне заводунун кылы-лары шынар чок болуп турар.

Курунунин техниктиг стандарттарын са-гымай турганын, кынаан демилгелерин составын эскертин, оон шынар чок кылы-нында кезектер бижыг эвес болган бол-гаш доран ажылдаалдан үнүп турар. Оон түнелинде амыг-агыларда техника үре-лишкенин хөй болуп турар.

Кезектерин шын хемчээлдин хемчээр техниктиг херекселдерин дузазы-биле хынадалаарын шын чоруулар чутула. Сеп-теп кылган моторлар шылап көөр тускай-дендилер дээш өскө-дээ херекселерин ажылдап турар бис.

Район-сельхозтехникаларга, совхозтарга стандарттар шингээдир талазы-биле тускай-болуктерин тургузар соруга түрүп турар. Бо ажылды шынарын чоруулар херекке инженер-техниктиг ажылдакчыларын кү-женишкенин, өргөдөчү чоруу негетинин турар. Эки септеге дээр-ге-ле, эки бараан болушкун дээрн бидингир. Техниканы ажылдаалын хуусаазы эки шынарыг септегенде хамаржыр.

С. БИМБИН,
стандарттар болгаш хемчээр техника талазы-биле Кызылдан районнар аразы-нын «Сельхозтехника» каттыжышы-нында илдис эргекчи.

Район-сельхозтехникаларга, совхозтарга стандарттар шингээдир талазы-биле тускай-болуктерин тургузар соруга түрүп турар. Бо ажылды шынарын чоруулар херекке инженер-техниктиг ажылдакчыларын кү-женишкенин, өргөдөчү чоруу негетинин турар. Эки септеге дээр-ге-ле, эки бараан болушкун дээрн бидингир. Техниканы ажылдаалын хуусаазы эки шынарыг септегенде хамаржыр.

Курунунин техниктиг стандарттарын са-гымай турганын, кынаан демилгелерин составын эскертин, оон шынар чок кылы-нында кезектер бижыг эвес болган бол-гаш доран ажылдаалдан үнүп турар. Оон түнелинде амыг-агыларда техника үре-лишкенин хөй болуп турар.

Кезектерин шын хемчээлдин хемчээр техниктиг херекселдерин дузазы-биле хынадалаарын шын чоруулар чутула. Сеп-теп кылган моторлар шылап көөр тускай-дендилер дээш өскө-дээ херекселерин ажылдап турар бис.

Район-сельхозтехникаларга, совхозтарга стандарттар шингээдир талазы-биле тускай-болуктерин тургузар соруга түрүп турар. Бо ажылды шынарын чоруулар херекке инженер-техниктиг ажылдакчыларын кү-женишкенин, өргөдөчү чоруу негетинин турар. Эки септеге дээр-ге-ле, эки бараан болушкун дээрн бидингир. Техниканы ажылдаалын хуусаазы эки шынарыг септегенде хамаржыр.

С. БИМБИН,
стандарттар болгаш хемчээр техника талазы-биле Кызылдан районнар аразы-нын «Сельхозтехника» каттыжышы-нында илдис эргекчи.

ИЛЫЧИНИН ЛАМПОЧКАЗЫНДАН

Петропавловск уездинин Архангельская станциянын кохозу 1924 чылда курунго 50 мун пуд тараан, 700 пуд хире саржанын саткан. Оортан кирип алган акша-зы-биле кохозчулар электростанция тудуп алырын шийирткен. Олар М. И. Калининге дилег кириген. Бүгү-аюлда даргазы молоткоз да херекселдер саапы адырынга дузалаш. Ко-хозчуларын бажынаарында Илчынин сайгалганын чы-рыг берген. (Казак ССР-нин төгүзү, Ийги томү, 217 ары).

Ынчангы ол динамомашина суурда чурт-шынчыл кыска-кыска баштайгы эспонды бол-ган. Архангельская ала «Ле-нинч херел

Э Э П К И Р Е Р

3-кү арын 1984 ч. август 8

